

گانیتا بهاراتی (نشریه تاریخ ریاضیات هند)

یونس مهدوی^۱

انجمن تاریخ ریاضیات هند توسط استاد فقید، اودیتا نارایانا سینگ^۲ در سال ۱۹۷۸ به منظور ترویج نظریه‌ها و تجربه‌ها در حوزه تاریخ ریاضیات تأسیس شد. از فعالیت‌های این انجمن می‌توان به برگزاری نشست‌های سالانه، کنفرانس و سمینار درباره آثار ریاضی دوران باستان، سده‌های میانه و دوران جدید اشاره کرد. دیگر فعالیت مهم انجمن تاریخ ریاضیات هند انتشار مجله گانیتا بهاراتی است. گانیتا بهاراتی دو شماره در ماه‌های ژوئن و دسامبر هر سال منتشر می‌شود و تا کنون ۳۱ شماره از آن چاپ شده است. گانیتا بهاراتی به منظور نشر مقاله‌های تاریخ ریاضیات و حوزه‌های مرتبط با آن شکل گرفته است و به زبان انگلیسی منتشر می‌شود؛ البته مقاله‌هایی که به زبان‌های فرانسوی، آلمانی، سانسکریت و هندو تألیف شده‌اند، بسته به میزان اهمیت آنها به طور استثنا چاپ می‌شود.

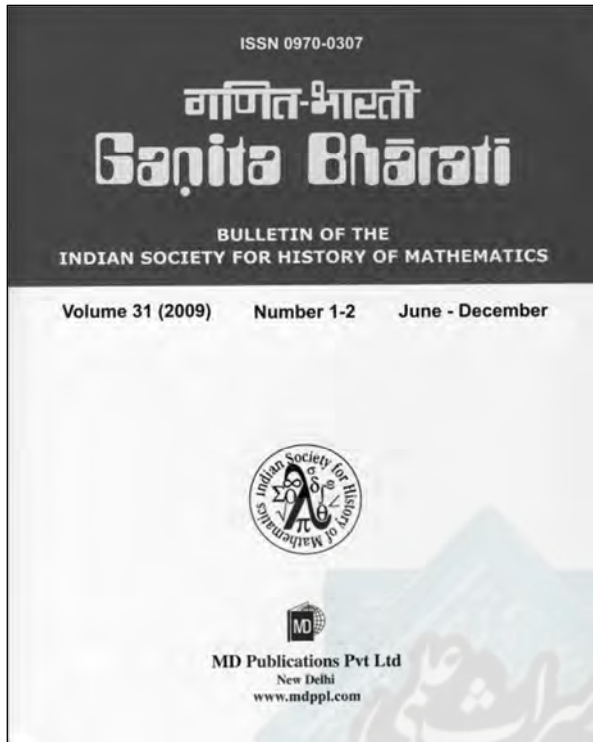
هدف اصلی گانیتا بهاراتی عرضه دورنمایی صحیح از تاریخ ریاضیات هند است. با این وجود، در موضوعات دیگری همچون موارد زیر نیز مقاله می‌پذیرد:

تاریخ عمومی ریاضیات
آثار و زندگی‌نامه ریاضیدانان
ریاضیات و فرهنگ‌های بومی جهان
منشأ ریاضیات
ریاضیات سده‌های نوزدهم و بیستم
نوزایی و تاریخ ریاضیات در درسنامه‌های آموزشی

^۱ کارشناس ارشد تاریخ علم، پژوهشکده تاریخ علم دانشگاه تهران، ymahdavi@ut.ac.ir

^۲ Udit Narayana Singh

سینگ در سال ۱۹۱۷ به دنیا آمد و تحصیلات خود را در دانشگاه الله آباد (هند) آغاز کرد و دکتری خود را در رشته ریاضی در سال ۱۹۴۹ در همان دانشگاه به پایان رساند. دانشگاه الله آباد بعدها به «آکسفورد شرق» معروف شد.

سردبیری گانیتا بهاراتی را هم‌اکنون شری کریشنا دانی^۳ برعهده دارد و آخرین دو شماره مجله - سال سی و یکم - شامل مقاله‌ها و مطالب زیر است:

- سارما، «درباره توجیه قاعده «Ankānām Vāmato Gatiḥ» ص ۱-۲۲.
- ژروم پُتسی، «اوژن ژاکه و پیشگامی او در بررسی نمادهای عددنویسی هندی»، ص ۲۳-۳۳
- دیپاک جاداو، «درباره اعداد منقوش در Bhagavotī Sutra»، ص ۳۵-۵۵.
- رائسو و ونوگوپال، «تأثیرات اختلاف منظر ماه: لامبانا و ناتی در نجوم هندی»، ص ۵۷-۸۱.

- پای، جوشی و راماسوبرامانیا، «روش واکیا در یافتن طول [دایرة البروجی] ماه»، ص ۸۳-۱۰۳.
- راگونتان، «هند و جهان ریاضیات»، ص ۱۰۹-۱۱۴.
- کیم پلوفکر، «آر. سی. گوپتا و جایزه تاریخ ریاضیات»، ص ۱۱۵-۱۱۸ (ترجمه فارسی در همین شماره میراث علمی)
- مِدا لیمای، «بزرگداشت صدمین سال تولد پروفیسور گورجار»، ص ۱۱۹-۱۲۲.
- یادبود هرمان مینکوفسکی، ص ۱۲۳-۱۲۴.
- نقد و بررسی کتاب *Ganitasārakaumudī: The Moonlight of the Essence of Mathematics* اثر Thakkura Pherū، با تصحیح، مقدمه، ترجمه و شرح ریاضی توسط SaKHYa (س. ر. سارما، کاتبو هایاشی و میچیو یانو).
- آثار جدید منتشر شده در تاریخ ریاضیات، ص ۱۳۱-۱۳۵.
- آگهی درگذشت پروفیسور ب. س. یاداو (B. S. Yadav) سردبیر قبلی نشریه گانیتا بهاراتی (شماره‌های ۲۸-۳۱) در ۲۴ فوریه ۲۰۱۰، ص ۱۳۷.

³ Shrikrishna G. Dani